

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

24 februari 2010

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek
wat de persoonlijke verschijning en de poging
tot verzoening bij echtscheiding betreft**

AMENDEMENTEN

Nr. 10 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 2

De voorgestelde § 6 vervangen door wat volgt:

“§ 6. De persoonlijke verschijning van de partijen is niet vereist, tenzij de rechter zulks noodzakelijk acht, met name om de beide partijen met elkaar te verzoenen.

In afwijking van het eerste lid is de persoonlijke verschijning in ieder geval vereist indien op de zitting aangelegenheden worden behandeld die betrekking hebben op de persoon, het levensonderhoud en de goederen van hun kinderen.

Bij persoonlijke verschijning van de partijen heeft de zitting plaats in raadkamer. Onverminderd artikel 1734 poogt de rechter de partijen te verzoenen. Hij verstrekt hen alle nuttige inlichtingen over de rechtspleging en met name over het nut een beroep te doen op de

Voorgaande documenten:

Doc 52 **1511/ (2008-2009):**

001: Wetsvoorstel van mevrouw Lahaye-Battheu c.s.

002: Addendum.

003 tot 005: Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

24 février 2010

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code judiciaire en ce qui
concerne la comparution personnelle et la
tentative de conciliation en cas de divorce**

AMENDEMENTS

N° 10 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 2

Remplacer le § 6 proposé par ce qui suit:

“§ 6. La comparution personnelle des parties n'est pas requise sauf si le juge l'estime utile, notamment en vue de concilier les parties.

Par dérogation à l'alinéa 1er, la comparution personnelle est en tout cas requise lorsque l'audience traite de matières liées à la personne, à l'entretien et aux biens de leurs enfants.

En cas de comparution personnelle des parties, l'audience a lieu en chambre du conseil. Sans préjudice de l'article 1734, le juge tente de concilier les parties. Il leur donne toutes les informations utiles sur la procédure et en particulier sur l'intérêt de recourir à la médiation

Documents précédents:

Doc 52 **1511/ (2008-2009):**

001: Proposition de loi de Mme Lahaye-Battheu et consorts.

002: Addendum.

003 à 005: Amendements.

bemiddeling waarin het zevende deel van dit Wetboek voorziet. Hij kan de schorsing van de procedure bevelen teneinde de partijen de mogelijkheid te bieden alle nuttige inlichtingen dienaangaande in te winnen. De duur van de schorsing mag niet meer bedragen dan één maand.”.

VERANTWOORDING

Het komt de duidelijkheid ten goede in de nieuwe § 6 uitdrukkelijk melding te maken van het beginsel dat de partijen niet persoonlijk verschijnen.

Hoewel de persoonlijke verschijning in principe niet meer is vereist, is ze dat wel wanneer op de zitting waar de echtscheiding ten gronde wordt behandeld, er aangelegenheden aan bod komen die betrekking hebben op de kinderen. Dit is zelfs het geval wanneer er tussen partijen al een akkoord bestaat over de zaken die hun kinderen aanbelangen. De rechter kan immers nog steeds iets wijzigen aan het akkoord, in het belang van het kind. De term “aangelegenheden” is hier bewust gekozen, omdat het niet alleen om vorderingen kan gaan, maar ook bijvoorbeeld over de wijziging van de concrete uitwerking van een akkoord. Een brede terminologie is dus aangewezen.

Voorts moeten het vroegere tweede en derde lid van die paragraaf worden gehandhaafd, zij het in aangepaste vorm. De persoonlijke verschijning behoort nog steeds tot de mogelijkheden, ofwel omdat de rechter ze opdraagt, ofwel omdat de partijen zich spontaan melden. In die gevallen is het belangrijk te verduidelijken dat de zitting eveneens plaatsvindt in de raadkamer.

Bovendien moet worden verduidelijkt dat de rechter kan pogen de partijen met elkaar te verzoenen, dat hij hen de nodige informatie verstrekt over de bemiddeling en dat hij zijn beslissing kan opschorten.

Ook wanneer een verzoeningspoging wordt ondernomen, moet de zitting plaatsvinden in de raadkamer en moet de rechter informatie verstrekken over de bemiddeling en, zonodig, zijn beslissing opschorten.

Daarom is het raadzaam het tweede en het derde lid van § 6 opnieuw in te voeren, zij het in een aangepaste vorm omdat de partijen voortaan niet langer verplicht zouden zijn persoonlijk te verschijnen.

Hoewel de indienster achter de idee staat van de afschaffing van de verplichte persoonlijke verschijning in de echtscheidingsprocedure, is ze er zich terdege van bewust dat op de zitting in kort geding waar de voorlopige maatregelen worden behandeld, het raadzaam is dat de partijen wel degelijk persoonlijk verschijnen. De aanwezigheid in persoon van de partijen is vooral van belang als er aangelegenheden worden behandeld over de kinderen. Zo is het niet ondenkbaar dat de persoonlijke aanwezigheid van de partijen het de rechter makkelijker zal maken om te beoordelen of een

telle que prévue à la septième Partie du présent Code. Il peut ordonner la surséance à la procédure afin de permettre aux parties de recueillir toutes informations utiles à cet égard. La durée de la surséance ne peut être supérieure à un mois.”.

JUSTIFICATION

Il semble plus clair de préciser expressément dans le nouveau paragraphe 6 le principe de non comparution personnelle des parties.

Bien que la comparution personnelle ne soit, en principe, plus requise, elle l'est néanmoins lorsque l'audition où le divorce est traité quant au fond et que l'on aborde des matières concernant les enfants. C'est également le cas lorsqu'il existe déjà un accord entre les parties relatif aux matières concernant leurs enfants. Le juge peut en effet encore modifier un point de l'accord dans l'intérêt de l'enfant. Le terme “matières” a été, en l'occurrence, choisi délibérément, car il peut s'agir non seulement d'actions en justice, mais aussi, par exemple, de la modification de la mise en œuvre concrète d'un accord. Il s'indique dès lors d'utiliser un terme d'une portée plus large.

Ensuite, il faut garder les anciens alinéas 2 et 3 de ce paragraphe en les adaptant. La comparution personnelle est toujours possible, que le juge l'ordonne ou que les parties se présentent spontanément. Dans ces cas, il faut préciser que l'audience a lieu en chambre du conseil également.

Il faut en outre préciser que le juge peut tenter de concilier les parties, qu'il leur donne les informations utiles relatives à la médiation et qu'il peut surseoir à statuer à cet égard.

De même, lorsqu'il y a tentative de conciliation, l'audience doit avoir lieu en chambre du conseil et le juge doit donner des informations sur la médiation et, le cas échéant, surseoir à statuer.

Il convient dès lors de réintroduire les alinéas 2 et 3 du § 6 en les adaptant à la suppression de l'obligation de comparution personnelle.

Bien que nous soyons favorable à l'idée de supprimer la comparution personnelle obligatoire dans la procédure de divorce, nous sommes parfaitement conscient qu'à l'audience en référé au cours de laquelle les mesures provisoires sont examinées, il se recommande que les parties comparaissent bel et bien personnellement. La présence en personne des parties est surtout importante lorsqu'il y a lieu d'examiner des questions relatives aux enfants. Ainsi, il n'est pas impensable que la comparution personnelle des parties aide le juge à décider si une mesure déterminée va ou non à l'encontre de

bepaalde maatregel al dan niet indruist tegen het belang van de kinderen. Nochtans is deze persoonlijke verschijning vandaag de dag geen wettelijke verplichting.

Er is dus momenteel geen sprake van een verplichte persoonlijke verschijning.

Door dit amendement wordt de persoonlijke verschijning van partijen op de kortgedingzitting waar de voorlopige maatregelen over de kinderen worden behandeld een verplichting die in de wet wordt opgenomen. Dit geldt evenwel enkel voor de behandeling in kort geding van de vorderingen tot voorlopige maatregelen waar nog onenigheid over bestaat. Immers, als partijen al op voorhand overeengekomen zijn welke maatregelen te vragen, bestaat de noodzaak tot persoonlijke verschijning niet langer.

Nr. 11 VAN MEVROUW LAHAYE-BATTHEU

Art. 3 (*nieuw*)

Een artikel 3 invoegen, luidend als volgt:

“Art. 3. In artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 14 juli 1976, 2 februari 1994, 30 juni 1994, 20 mei 1997 en 28 januari 2003, wordt het eerste lid aangevuld met de volgende woorden:

“De persoonlijke verschijning van de partijen is vereist op de zitting in kort geding waarop de vorderingen aangaande die voorlopige maatregelen die betrekking hebben op de persoon, op het levensonderhoud en op de goederen van hun kinderen worden behandeld. Artikel 1263 is van overeenkomstige toepassing .”.”

VERANTWOORDING

Hoewel indienster achter de idee staat van de afschaffing van de verplichte persoonlijke verschijning in de echtscheidingsprocedure, is ze er zich terdege van bewust dat op de zitting in kort geding waar de voorlopige maatregelen worden behandeld, het raadzaam is dat de partijen wel degelijk persoonlijk verschijnen. De aanwezigheid in persoon van de partijen is vooral van belang als er aangelegenheden met betrekking tot de kinderen moeten worden behandeld. Zo is het niet ondenkbaar dat de persoonlijke aanwezigheid van de partijen het de rechter makkelijker zal maken om te beoordelen of een bepaalde maatregel al dan niet indruist tegen het belang van de kinderen. Nochtans is deze persoonlijke verschijning vandaag de dag geen wettelijke verplichting.

Er is dus momenteel geen sprake van een verplichte persoonlijke verschijning.

Door dit amendement wordt de persoonlijke verschijning van partijen op de zitting in kort geding waarop de voorlopige maatregelen met betrekking tot de kinderen worden behandeld een in de wet opgenomen verplichting. Dit geldt niet enkel voor de behandeling in kort geding van de vorderingen

l'intérêt des enfants. À l'heure actuelle, cette comparution personnelle n'est cependant pas une obligation légale.

Il n'est donc actuellement nullement question d'une comparution personnelle obligatoire.

Grâce au présent amendement, la comparution personnelle des parties à l'audience en référé au cours de laquelle les demandes portant sur les mesures provisoires relatives aux enfants sont examinées devient une obligation inscrite dans la loi. Cette mesure ne vaut toutefois que pour l'examen en référé des demandes de mesures provisoires qui ne font pas encore l'unanimité. En effet, si les parties ont déjà convenu à l'avance des mesures à demander, la comparution personnelle n'est plus nécessaire.

N° 11 DE MME LAHAYE-BATTHEU

Art. 3 (*nouveau*)

Insérer un article 3 rédigé comme suit:

“Art. 3. Dans l'article 1280 du Code judiciaire, modifié par les lois des 14 juillet 1976, 2 février 1994, 30 juin 1994, 20 mai 1997 et 28 janvier 2003, l'alinéa 1er est complété par les mots suivants:

“La comparution personnelle des parties est requise à l'audience en référé au cours de laquelle les demandes portant sur les mesures provisoires relatives à la personne, aux aliments et aux biens des enfants sont examinées. L'article 1263 s'applique par analogie.”.”

JUSTIFICATION

Bien que nous soyons favorable à l'idée de supprimer la comparution personnelle obligatoire dans la procédure de divorce, nous sommes parfaitement consciente qu'à l'audience en référé au cours de laquelle les mesures provisoires sont examinées, il se recommande que les parties comparaissent bel et bien personnellement. La présence en personne des parties est surtout importante lorsqu'il y a lieu d'examiner des questions relatives aux enfants. Ainsi, il n'est pas impensable que la comparution personnelle des parties aide le juge à décider si une mesure déterminée va ou non à l'encontre de l'intérêt des enfants. À l'heure actuelle, cette comparution personnelle n'est cependant pas obligatoire.

Il n'est donc actuellement nullement question d'une comparution personnelle obligatoire.

Grâce à cet amendement, la comparution personnelle des parties à l'audience en référé au cours de laquelle les demandes portant sur les mesures provisoires relatives aux enfants sont examinées devient une obligation inscrite dans la loi. Cette mesure ne vaut toutefois que pour l'examen en

tot voorlopige maatregelen waar nog onenigheid over bestaat. Zelfs al bestaat er al een akkoord tussen partijen, dan nog kan de rechter toetsen aan het belang van het kind en dus blijft het nuttig dat partijen daarbij in persoon aanwezig zijn.

De sanctie wanneer één van de partijen niet verschijnt, wordt nader bepaald door de verwijzing naar artikel 1263 Ger. W. Dit wil zeggen dat de partij die niet verschijnt van zijn rechtsvordering vervallen kan worden verklaard.

Sabien LAHAYE-BATTHEU (Open Vld)

référé des demandes de mesures provisoires qui ne font pas encore l'unanimité. En effet, si les parties ont déjà convenu à l'avance des mesures à demander, la comparution personnelle n'est plus nécessaire.

La sanction en cas de non-comparution d'une des parties est précisée par le renvoi à l'article 1263 du Code judiciaire. Cela signifie que la partie qui fait défaut peut être déclarée déchue de son action.